

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์
Weekly Epidemiological Surveillance Report, Thailand

ปีที่ 49 ฉบับที่ 43 : 9 พฤศจิกายน 2561

Volume 49 Number 43 : November 9, 2018

สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข / Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health

สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ (Outbreak Verification Summary)

ปิติคุณ เสตะประ, ภาณุพงศ์ ตันติรัตน์, สุปิยา จันทรมณี, ฤทธิกร นามเกษ, กวินนา เกิดสูง, สมคิด คงอยู่, อรพรรณ กัญจะมี, สุประภา จักษุศล ปัทมาภรณ์ เครือหงษ์, ภาวินี ดั่งเงิน

ทีมตระหนักรู้สถานการณ์ (Situation Awareness Team: SAT) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

✉ outbreak@health.moph.go.th

สถานการณ์การเกิดโรคประจำสัปดาห์ที่ 43 ระหว่างวันที่ 28 ตุลาคม-3 พฤศจิกายน 2561 ทีมตระหนักรู้สถานการณ์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. วัณโรคต่อเยื่อหุ้มสมองชนิดรุนแรงมาก กรุงเทพมหานคร พบผู้ป่วย 1 ราย หญิงไทย อายุ 77 ปี มีประวัติป่วยเป็นโรคเส้นเลือดในสมอง โรคเบาหวาน โรคต่อมไทรอยด์ โรคเส้นเลือดดำอุดตัน โรคเนื้อเยื่อเกี่ยวพัน วัณโรคปอด โรคภูมิแพ้ความเย็น มีประวัติรับยารักษาโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 รักษาด้วยการกินยา รับประทานที่โรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่ง รับประทานเดือนละ 1 ครั้งเป็นประจำ เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2561 ผู้ป่วยมาด้วยอาการหอบเหนื่อย แพทย์วินิจฉัยโรคปอดอักเสบ ผลตรวจทางห้องปฏิบัติการด้วยการเก็บตัวอย่างเสมหะ พบ Pre XDR-TB และเก็บตัวอย่างเสมหะซ้ำอีกครั้ง วันที่ 26 มิถุนายน 2561 ผลตรวจเป็น XDR-TB ตื้อต่อยา rifabutin, amikacin, kanamycin,

streptomycin, rifampin, moxifloxacin, ofloxacin, isoniazid

2. โรคไข้หวัดใหญ่ 3 เหตุการณ์

จังหวัดสงขลา พบการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ในหอผู้ป่วยเด็ก มีรายงานผู้ป่วยทั้งสิ้น 19 ราย เป็นผู้ป่วยเด็ก 16 ราย และเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล 3 ราย ผู้ป่วยรายแรก เพศชายอายุ 8 ปี (ป่วยเป็นโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาว) เริ่มป่วยวันที่ 2 ตุลาคม 2561 หลังจากนั้นพบผู้ป่วยในหอผู้ป่วยเด็กเริ่มมีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่มากขึ้น รายสุดท้ายป่วยเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 ผลการตรวจด้วย Rapid test พบผลบวกต่อไข้หวัดใหญ่ ชนิดเอ 14 ตัวอย่าง และการตรวจ Nasopharyngeal swab ด้วยวิธีปฏิกิริยาลูกโซ่พอลิเมอเรสแบบถอดรหัสย้อนกลับ (RT-PCR) พบสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ชนิด เอ สายพันธุ์ เอช3 ผู้ป่วยเด็กทุกคนได้รับยาต้านไวรัส Oseltamivir ส่วนเจ้าหน้าที่อยู่ในระหว่างลาป่วย

◆ สรุปการตรวจข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ที่ 43 ระหว่างวันที่ 28 ตุลาคม-3 พฤศจิกายน 2561	669
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 43 ระหว่างวันที่ 28 ตุลาคม-3 พฤศจิกายน 2561	672
◆ DDC WATCH ปีที่ 5 ฉบับที่ 10 ตุลาคม 2561: แนวทางการรายงานโรคและงานเฝ้าระวังโรคตาม พ.ร.บ. โรคติดต่อ พ.ศ. 2558	677
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาจากบัตรรายงาน 506 ประจำเดือนตุลาคม 2561	681

จังหวัดนครราชสีมา พบผู้เสียชีวิต 1 ราย อายุ 85 ปี มีโรคประจำตัว คือ โรคหลอดเลือดสมอง อยู่หมู่ที่ 9 ตำบลโนนเมือง อำเภอขามสะแกแสง เริ่มป่วยวันที่ 22 ตุลาคม 2561 ด้วยอาการไอบ่อย มีไข้ หายใจเร็ว บ่นหายใจลำบาก และวันที่ 23 ตุลาคม 2561 ผู้ป่วยเข้ามารับการรักษาที่โรงพยาบาลขามสะแกแสง ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ rapid test พบให้ผลบวกต่อเชื้อ Influenza A แพทย์ได้วินิจฉัยใช้หวัดใหญ่ชนิด เอ ผู้ป่วยอาการไม่ดีขึ้นและได้ส่งต่อไปยังโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา ผู้ป่วยได้รับการรักษาจนถึงวันที่ 30 ตุลาคม 2561 ต่อมาได้เสียชีวิตลง ไม่มีการเก็บตัวอย่างส่งตรวจยืนยันทางห้องปฏิบัติการ

3. สงสัยโรคไข้เลือดออกเสียชีวิต จังหวัดสุรินทร์ พบผู้เสียชีวิต 1 ราย เพศชาย อายุ 13 ปี มีโรคประจำตัวเป็นโรคลมชัก เริ่มป่วยวันที่ 25 ตุลาคม 2561 ด้วยอาการไข้ วันที่ 26 ตุลาคม 2561 เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลชุมพลบุรี แผนกผู้ป่วยนอก เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2561 ผู้ป่วยอาการไม่ทุเลา เริ่มมีผื่นแดงตามต้นขาทั้งสองขา เข้ารับรักษาที่โรงพยาบาลชุมพลบุรีอีกครั้ง การตรวจ tourniquet test ให้ผลลบ แพทย์วินิจฉัย Dengue hemorrhagic fever with shock พิจารณาส่งต่อโรงพยาบาลสุรินทร์ในวันที่ 29 ตุลาคม 2561 ผู้ป่วยมีไข้ มีจุดจ้ำเลือดตามร่างกาย แพทย์วินิจฉัย Dengue hemorrhagic fever grade III ต่อมาวันที่ 30 ตุลาคม 2561 เสียชีวิต แพทย์สงสัย dengue shock syndrome โรงพยาบาลสุรินทร์ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการเพื่อหาซีโรทัยป์ของเชื้อโรคไข้เลือดออก อยู่ระหว่างการตรวจ

4. โรคอหิวาตกโรค 2 เหตุการณ์

จังหวัดสงขลา พบผู้ป่วยเพศชาย อายุ 61 ปี อยู่หมู่ 4 ตำบลชุมพล อำเภอสทิงพระ มีโรคประจำตัวเส้นเลือดสมองตีบ ลมชัก และตบเข็ง ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ พุดเสียงอ้อแอ้ เริ่มป่วยวันที่ 26 ตุลาคม 2561 ด้วยอาการอาเจียนเป็นเลือด ถ่ายเป็นเลือด สีดำ ไม่มีประวัติท้องเสีย ไม่มีประวัติ

รับประทานอาหารทะเล หรือสัมผัสใกล้ชิดผู้ป่วยเป็นอหิวาตกโลก เข้ารับการรักษาที่รพ.สทิงพระ แพทย์วินิจฉัย UGIB ได้สารน้ำและยาฆ่าเชื้อ Ceftriaxone ส่งต่อรพ.สงขลา แต่อาการไม่ดีขึ้น เสียชีวิตวันที่ 28 ตุลาคม 2561 ผล H/C พบเชื้อ *Vibrio cholerae* non-O1 non-O139 ไม่ได้ส่งผลอุจจาระ มีผู้สัมผัสใกล้ชิดในบ้านอีก 2 ราย (ภรรยาและหลาน) ไม่มีอาการป่วย

จังหวัดระยอง พบผู้ป่วย 1 ราย เพศชาย สัญชาติไทย อายุ 34 ปี อาศัยอยู่ที่หมู่ 1 ตำบลแกลง อำเภอแกลง จังหวัดระยอง อาชีพพนักงานขับรถยนต์หากไม่ได้ขับรถผู้ป่วยจะทำงานในแผนกอื่น ๆ ดังนี้ แผนกคัดหมึกและจัดเรียงหมึก แผนกขุบน้ำจิ้ม แผนกย่าง และแผนกบดและแยก หมุนเวียนกันไปไม่ประจำที่ พนักงานที่ทำงานในโรงงาน รวม 55 คน มีทั้งคนไทยและแรงงานต่างด้าว ผู้ป่วยได้ไปตรวจสุขภาพคัดกรองประจำปีที่โรงพยาบาลระยอง ผลตรวจทางห้องปฏิบัติการโรงพยาบาลระยอง ตรวจพบเชื้อ *Vibrio cholerae* El Tor Ogawa

5. สงสัยโรคชิคุนคุนยา จังหวัดนครราชสีมา พบผู้ป่วยสงสัยโรคชิคุนคุนยา 1 ราย เพศชาย อายุ 20 ปี เป็นนักศึกษาปีที่ 3 วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรุงเทพมหานคร ที่อยู่ (กทม.) หอพักแห่งหนึ่ง แขวงอรุณอมรินทร์ปิ่นเกล้า เขตบางกอกน้อย กทม. เริ่มป่วยวันที่ 27 ตุลาคม 2561 ไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลวชิระ วันที่ 28 ตุลาคม 2561 ไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลธนบุรี วันที่ 29 ตุลาคม 2561 ไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลเจ้าพระยา อาการไม่ดีขึ้น วันที่ 30 ตุลาคม 2561 จึงเดินทางไปพักกับพี่สาวที่อยู่กับพี่สาวที่ หมู่ 1 ตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลค่ายสุรนารี ด้วยอาการปวดตามข้อ ปวดกระบอกตา ปวดเมื่อยตามตัว มีผื่นแดงขึ้นตามตัว แขนขา คัน และอ่อนเพลีย ประวัติเสี่ยงก่อนป่วย วันที่ 19-21 ตุลาคม 2561 เดินทางไปแสดงนาฏศิลป์เทศบาลพัทลุง พักที่โรงแรม หลังจากนั้น วันที่ 22-24 ตุลาคม 2561 ได้เดินทางไปบ้านเกิดที่จังหวัดนราธิวาสซึ่งมีญาติอยู่ ผู้ป่วยไม่ได้นอนกางมุ้งและไม่ได้ทาโลชั่นกันยุง เมื่อต้นเดือนตุลาคมที่ผ่านมา พ่อ พี่สาว และหลาน ที่อยู่นราธิวาส ป่วยด้วยโรคชิคุนคุนยา วันที่ 24 ตุลาคม 2561 ได้เดินทางกลับมาที่กรุงเทพมหานคร

6. โรคเลปโตสไปโรซิสเสียชีวิต จังหวัดจันทบุรี พบผู้เสียชีวิต 1 ราย เพศชาย อายุ 70 ปี อาชีพรับจ้าง ไม่มีโรคประจำตัว เริ่มป่วยวันที่ 13 ตุลาคม 2561 เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลนายายอาม ด้วยอาการจุกแน่นที่บริเวณลิ้นปี่ มีไข้ ปวดบริเวณขาหนีบ ข้างขวา ยกขาเดินไม่ไหว และมีตุ่มหนองที่คอและเท้า แพทย์รักษาอาการทุเลาขึ้นจึงอนุญาตให้กลับบ้าน วันที่ 14 ตุลาคม 2561 เวลา

คำชี้แจงการจัดทำ

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์
สำนักระบาดวิทยา ได้ดำเนินการยกเลิกการ
จัดพิมพ์รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา
(WESR) ทางสื่อสิ่งพิมพ์ โดยมีการจัดทำในรูปแบบสื่อ
อิเล็กทรอนิกส์เพียงอย่างเดียว เพื่อให้เป็นไปตาม
นโยบายไทยแลนด์ 4.0 โดยจะเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 ต.ค. 2561 เป็นต้นไป

09.00 น. ผู้ป่วยกลับมาโรงพยาบาลนายยามอีกครั้ง ด้วยอาการ ใช้ 39.8 องศาเซลเซียส ถ่ายเหลว 5-10 ครั้ง อ่อนเพลีย ความดันโลหิต 105/58 มิลลิเมตรปรอท แพทย์สั่งตรวจ CBC และ X-Ray ที่สะโพกข้างขวาและสังเกตอาการ ใช้ไม่ลดลง และความดันโลหิต 60/40 มิลลิเมตรปรอท แพทย์วินิจฉัย Diarrhea with septic shock Arthritis right hip ส่งตัวรักษาต่อที่โรงพยาบาลพระปกเกล้าจันทบุรี ใส่ท่อช่วยหายใจ ผลตรวจทางห้องปฏิบัติการให้ผลบวกต่อเชื้อ *Leptospira* แพทย์วินิจฉัย Severe leptospirosis infection with lung hemorrhage with HAP, R/O Tb (ผล AFB เป็นลบ 3 day) มีภาวะเลือดออกง่ายหยุดยาก ย้ายผู้ป่วยมารักษาในห้อง ICU ให้การรักษา น้ำเกลือ NSS Azithromycin Meropenam วันที่ 25 ตุลาคม 2561 เสียชีวิต แพทย์สรุปสาเหตุการเสียชีวิตจาก Pneumonia, Sepsis, Leptospirosis

7. การประเมินความเสี่ยงของโรคมือเท้าปาก

ข้อมูลการเฝ้าระวังโรคของสำนักโรคติดต่อวิทยา (รง.506) กรมควบคุมโรค ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-31 ตุลาคม 2561 พบผู้ป่วยโรคมือ เท้า ปาก ทั้งสิ้น 60,639 คน คำมัยฐานอายุ 2 ปี 7 เดือน จังหวัดที่พบผู้ป่วยต่อแสนประชากรสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ จันทบุรี พะเยา และเชียงราย จากสถานการณ์ในปีนี้ เริ่มมีผู้ป่วยเพิ่มจำนวนสูงขึ้นตั้งแต่เดือนมิถุนายน สูงสุดในเดือนกรกฎาคม จากโปรแกรมตรวจสอบข่าวการระบาด มีจำนวนเหตุการณ์เกี่ยวข้องกับโรคมือ เท้า ปาก 69 เหตุการณ์ ในโรงเรียน 40 เหตุการณ์ ศูนย์เด็กเล็ก 16 เหตุการณ์ ที่พัก 10 เหตุการณ์ และโรงพยาบาล 2 เหตุการณ์ มีผู้ป่วยรวม 313 ราย ผู้เสียชีวิต 3 ราย จากจังหวัดมหาสารคาม (สายพันธุ์ Human echovirus 9) ลพบุรี (สายพันธุ์ Human echovirus 25) และชุมพร (สายพันธุ์ Human Enterovirus 71)

ข้อมูลจากการเฝ้าระวังเชื้อก่อโรค มือ เท้า ปาก ในกลุ่มเด็กอายุ 0-5 ปี โดยสำนักโรคติดต่อวิทยาร่วมกับศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพโรคอุบัติใหม่ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-30 ตุลาคม 2561 มีโรงพยาบาลส่งตัวอย่างตรวจทางห้องปฏิบัติการเพื่อยืนยันเชื้อไวรัสก่อโรคมือ เท้า ปาก จำนวน 24 แห่ง โดยเก็บตัวอย่างเชื้อจากคอหอย น้ำไขสันหลัง และอุจจาระในผู้ป่วยสงสัยโรคมือเท้าปากหรือสงสัยติดเชื้อไวรัสเอนเทอโร จำนวน 453 ราย พบผลบวกต่อสารพันธุกรรมไวรัสเอนเทอโร 231 ราย

โรคมือเท้าปาก มีการรายงานตามฤดูกาล โดยพบผู้ป่วยสูงสุดในช่วงฤดูฝน และรองลงมาช่วงฤดูหนาว โดยการระบาดส่วนใหญ่มักเกิดขึ้นใน สถานรับเลี้ยงเด็ก โรงเรียน ในชุมชน หรือโรงพยาบาล ในช่วงสัปดาห์นี้ที่โรงเรียนเริ่มเปิดเทอม และอากาศเริ่มเย็นลงทำให้เชื้อไวรัสอาจอยู่ในสิ่งแวดล้อมได้นานขึ้น จึงมีความ

เป็นไปได้ที่จะมีรายงานการระบาดของโรคหลังจากการเปิดเทอม ดังนั้นเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่รับผิดชอบควรมีการทบทวนแนวทางการเฝ้าระวังผู้ป่วยที่สถานรับเลี้ยงเด็กและในโรงเรียน โดยให้คุณครูตรวจดูอาการหากพบผู้ป่วยสงสัยโรคมือเท้าปาก ควรรีบแจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่ทันทีเพื่อทำการควบคุมโรค

สถานการณ์ต่างประเทศ

1. สถานการณ์โรคเมอร์ส ประเทศซาอุดีอาระเบีย

รายงานกระทรวงสาธารณสุขซาอุดีอาระเบีย พบผู้ป่วยโรคเมอร์ส เพิ่มอีก 2 ราย ซึ่งผู้ป่วยสองรายไม่มีประวัติสัมผัสสัตว์ ผู้ป่วยรายแรก ชายอายุ 62 ปี อาศัยอยู่ในเมือง Omluj เขต Tabuk ทางตะวันตกเฉียงเหนือ ผู้ป่วยรายที่สอง เป็นชายอายุ 53 ปี อาศัยอยู่ในเมือง Riyadh ภาคกลางของประเทศ ผู้ป่วยทั้งสองรายได้เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล คาดว่าเป็นผู้ป่วยกลุ่ม primary ซึ่งหมายความว่าไม่น่าจะได้รับเชื้อจากผู้ป่วยรายอื่น

ข้อมูลจาก WHO ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 ได้บันทึก MERS จำนวนทั้งหมด 2,266 ราย เสียชีวิต 803 รายผู้ป่วยส่วนใหญ่ได้รับรายงานจากซาอุดีอาระเบีย

2. สถานการณ์โรคหัด รัฐนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา

เว็บไซต์ CIDRAP รายงานเจ้าหน้าที่สาธารณสุข Rockland County รัฐนิวยอร์ก พบผู้ป่วยโรคหัดเพิ่มขึ้นเป็น 40 ราย จากเดิม 11 ราย โดยได้ประกาศรายชื่อคลินิกให้บริการวัคซีนโรคหัด คางทูม และหัดเยอรมัน (MMR) ซึ่งเป็นอีกหนึ่งมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของไวรัสโรคหัด นอกจากนี้โรงเรียนที่มีอัตราการฉีดวัคซีน MMR น้อยกว่า 70% จะต้องรักษาระดับความครอบคลุมของการได้รับวัคซีนหรือนักเรียนที่ไม่ได้รับการฉีดวัคซีนควรอยู่บ้านจนครบ 21 วัน นับจากวันที่มีการยืนยันผู้ป่วยรายล่าสุด เจ้าหน้าที่สาธารณสุขรัฐนิวยอร์ก ได้ประกาศว่ามีรายงานพบผู้ป่วยโรคหัดในชุมชน Orthodox Jewish ในเขต Brooklyn ผู้ป่วยรายแรกเป็นเด็กที่รับเชื้อโรคหัดในระหว่างการเดินทางไปประเทศ Israel

นักวิจัยชาวสวีเดนได้อธิบายถึงการเสียชีวิตของผู้ป่วยโรคหัดในปี 2560 เกิดจากภาวะแทรกซ้อนของโรคหัดในผู้ป่วยชายอายุ 26 ปี ได้รับการฉีดวัคซีน อยู่ระหว่างการรักษาโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาว โดยได้อธิบายถึงการค้นพบการติดเชื้อแบบ Open Forum นายแพทย์ Philipp Jent ผู้ร่วมวิจัย กล่าวในการแถลงข่าวของสมาคมโรคติดเชื้อในประเทศสหรัฐอเมริกา (IDSA) ว่า “โรคหัดไม่อันตราย แต่เป็นโรคที่มีความร้ายแรง แต่ละบุคคลต้องมีความรับผิดชอบในการฉีดวัคซีนโรคหัด ซึ่งไม่ได้เป็นเพียงการป้องกันตัวเองจากโรคหัดไม่เท่านั้น แต่เป็นการป้องกันผู้อื่นด้วย”